

РЕШЕНИЕ

№ 145

гр. София, 01.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 3-ТИ ТЪРГОВСКИ, в закрито заседание на първи март през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Теодора Кръстева

Членове: Ивайло Младенов
Светлин Михайлов

като разгледа докладваното от Ивайло Младенов Въззивно търговско дело № 20221001000794 по описа за 2022 година

Производството по чл.25, ал.4 от ЗТРРЮЛНЦ.

Образувано е по жалба на Т. Б. Б., в качеството на съдружник в “Благоустройствени Строежи”ООД, подадена чрез пълномощника му адвокат Д. Д.-Т. от САК, срещу решение № 938 от 28.07.2022 г. по т.д. № 1264/2022 г. на Софийския градски съд, VI т.о., 1 състав, с което е оставена без уважение жалбата му срещу отказ № 20220630144325/1.07.2022 г. на длъжностно лице по регистрацията при Агенция по вписванията за вписване на промени по партидата на „Благоустройствени строежи“ООД- заличаването му като съдружник, поради прекратяване на участието му в дружеството, по реда и на основание чл. 125, ал. 2 от ТЗ.

С жалбата е оспорено становището на състава на Софийския градски съд, че напусналият дружеството съдружник не е легитимиран да заяви за вписване в търговския регистър това обстоятелство, с довода, че посочването на лицата, които имат право да искат вписвания, обявявания и заличавания в търговския регистър, съдържащо се в чл. 15 от ЗТРРЮЛНЦ, не е изчерпателно, тъй като нормата на чл. 141, ал. 5 от ТЗ изрично легитимира управителя да заяви за вписване в търговския регистър освобождаването си,

когато в рамките на законоустановения месечен срок дружеството с ограничена отговорност не е предприело действия по неговото вписване. Прилагането по аналогия на нормата на 141, ал. 5 от ТЗ към хипотезата на чл. 125, ал. 2 от ТЗ жалбоподателят е обосновал с позоваване на оповестителното действие на вписването на прекратяване на членството в търговския регистър и на интереса на напусналия съдружник да бъде заличен от регистъра, защото за третите добросъвестни лица той продължава да има това качество - чл. 7, ал. 1, чл. 10, ал. 1 ЗТРРЮЛНЦ, което поражда неблагоприятни за него последици. Затова се поддържа, че напусналият съдружник Б. е активно легитимиран да поиска собственото си заличаване като съдружник, съгласно чл. 15, ал. 1, т. 3 от ЗТР и вписване на промяната в търговския регистър. Изложено е, че от получаване на предизвестие, направено с нотариалната покана на 21.10.21 г., с което съдружникът е упражнил потестативното си право, като резултат от неговата свободно формирана и външно изявена воля, до подаване на заявлението, по което е постановен обжалваният отказ от 1.07.2022 г., е изтекъл предвиденият в дружествения договор срок, поради което по силата на закона е настъпило прекратяване на членственото правоотношение, което следва да бъде отразено по партидата на дружеството в търговския регистър. По изложените оплаквания, жалбоподателят моли съда, да отмени обжалваното решение и да постанови друго, с което да уважи жалбата и да задължи длъжностното лице по регистрация при Агенция по вписванията да впише промяната на обстоятелствата, съгласно заявление № 20220630144325/30.06.22 г.

Ответникът по жалбата - Агенция по вписванията-търговски регистър оспорва нейната основателност. В писмения отговор, подаден по реда на чл. 25, ал. 2 in fine от ЗТРРЮЛНЦ чрез пълномощника си юрисконсулт И. И. са изложени съображения за неоснователност на жалбата с довода за императивен характер на разпоредбата на чл. 15 от ЗТРРЮЛНЦ, съдържаща изрична регламентация на кръга на лицата, легитимирани да искат вписване, заличаване или обявяване в търговския регистър, сред които не е посочен съдружникът, прекратил членството си по реда на чл. 125, ал. 2 от ТЗ, поради което той не е оправомощена страна в регистърното производство. Направено е искане за оставяне на жалбата без уважение, а на обжалваното с нея решение на Софийския градски съд – в сила, както и за присъждане на Агенцията по вписванията на юрисконсултско възнаграждение в размер на

150 лв. за осъществено процесуално представителство пред въззивната инстанция.

Съдът, като обсъди доводите на жалбоподателя във връзка с данните по делото, намира следното :

Жалбата е допустима, като подадена в процесуално-преклузивния срок по чл. 25, ал. 4 от ЗТРРЮЛНЦ, срещу обжалваем съдебен акт и от надлежно легитимирано лице с правен интерес от неговото обжалване, поради което е допустима.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

Регистърното производство е образувано по заявление обр. № А 4/30.06.2022 г. от Наредба № 1 от 14 февруари 2007 г. на Т. Б. Б. за вписване по партидата на „Благоустройствени Строежи”ООД на заличаването му като съдружник в дружеството, в което е прекратил участието си по реда на чл. 125, ал. 2 от ТЗ с едностранно изявление, обективизирано в приложена към него нотариална покана, връчена на 21.10.2021 г. по реда на чл. 47, ал. 5 от ГПК. Отказът на длъжностното лице при Агенцията по вписванията за вписване на това обстоятелство е мотивиран с изложени в него съображения, че прекратилият членството си съдружник не попада в кръга на лицата - легитимирани като заявители по чл. 15, ал. 1 и 3 от ЗТРРЮЛНЦ, тъй като не е управител или прокурист на дружеството, поради което не би могъл да представлява търговеца в регистърното производство, респ. да учредява представителна власт от негово име в полза на адвокат Д.-Т., чрез която е подадено заявлението. Съобразил е, че в Търговския закон липсва разпоредба, предвиждаща възможност съдружникът, напуснал по реда на чл. 125, ал. 2 от ТЗ сам да заяви за вписване заличаването си от търговския регистър, поради което не може да бъде приложена и разпоредбата на чл. 15, ал. 1. т. 3 от ТЗ. Това становище е споделено от състава на Софийския градски съд, сезиран с жалба на Т. Б. против постановения отказ, който е изложил собствени мотиви за недопустимост на разширителното тълкуване на чл. 141, ал. 5 от ТЗ, чийто предметен обхват е ограничен само до правото на управителя да заяви за вписване заличаването си в търговския регистър, когато в едномесечен срок от получаване на уведомлението дружеството не е сторило това, но е неприложим по отношение на съдружника, който едностранно е прекратил членството си.

Определението е правилно.

Константна и непротиворечива е съдебната практика в смисъл, че в хипотезата на чл. 125, ал. 2 от ТЗ прекратяването на участието в дружеството е регламентирано като безусловно потестативно право, което съдружникът упражнява с едностранно волеизявление във формата на писмено предизвестие, което поражда прекратителното си действие с изтичането на срока, определен в диспозитивната законова норма, или на по-дълъг срок, ако такъв е предвиден в дружествения договор. Настъпването на последиците от упражняването на това право не е обусловено от приемането на решение на общото събрание за освобождаване на съдружника, нито от уреждането на имуществените отношения по чл. 127 във връзка с чл. 125, ал. 3 от ТЗ между напускащия съдружник и дружеството и от съдбата на неговите дружествени дялове чрез поемането им от оставащите съдружници или чрез намаляване на капитала на дружеството с тяхната стойност. По делото е безспорно, че с действията си съдружникът Т. Б. е осъществил фактическия състав на чл. 125, ал. 3 от ТЗ, като е прекратил членственото си правоотношение по този ред. С оглед мотивите на обжалвания отказ и инвокираните в жалбата оплаквания за неправилност на първоинстанционното решение, с което е потвърден, спорен е въпросът дали съдружникът притежава **самостоятелна активна легитимация на заявител** в регистърното производство за вписване на заличаването си като такъв по партидата на дружеството в търговския регистър. По този ключов за изхода на спора въпрос, настоящият състав намира следното :

Нормата на чл. 15, ал. 1 от ЗТРРЮЛНЦ определя лимитативно (*numerus clausus*) кръга на лицата, активно легитимирани да заявяват подлежащи на вписване, заличаване или обявяване в търговския регистър обстоятелства, а това са само търговецът, прокуристът и други бланкетно посочени в т. 3 лица, **но само в изрично предвидените от закона случаи**, както и адвокат с изрично пълномощно, **издадено от споменатите лица**, съставено съгласно изискванията на Закона за адвокатурата за представителство пред агенцията. Според ал. 6 на с. чл., при промяна в органите или в представителството на дружеството заявяването на тези обстоятелства за вписване се извършва от новоизбрания орган или представител по реда по ал. 1 и 5. В Търговския закон не е предвидена възможност прекратилият участието си в дружеството

съдружник **сам да заяви за вписване това обстоятелство в търговския регистър**. Настъпилата промяна в персоналния субстрат на дружеството следва да бъде заявена от органите, които осъществяват неговото представителство. Предвид лимитативното определяне на кръга на активно легитимираните в регистърното производство лица (*numerus clausus*), неговото разширяване чрез *analogia legis* е недопустимо. Доколкото препраща към **изчерпателно уредените в закона случаи, нормата на чл. 15, ал. 1 от ЗТРРЮЛНЦ следва да се тълкува ограничително**, защото прилагането ѝ по аналогия за неуредени такива би представлявало **недопустимо разширяване по тълкувателен път на нейния предметен обхват, противно на волята на законодателя**. Затова нормата на чл. 15, ал. 1, т. 3 от ЗТРРЮЛНЦ не е основание за разширяване кръга на заявителите в регистърното производство, тъй като **препраща към изрично предвидените от закона случаи**, какъвто е уредената в нормата на чл. 141, ал. 5, изр. трето от ТЗ субсидиарна легитимация **на управителя** като заявител в регистърното производство, сам да заяви за вписване заличаването си от търговския регистър при бездействие на търговеца да стори това в законоустановения 1-месечен срок, както и предвиденото в чл. 233, ал. 5 от ТЗ правомощие на член на съвета на директорите на акционерно дружество да поиска да бъде заличен от търговския регистър, независимо дали на негово място е избрано друго лице, ако в 6-месечен срок след получаване на писменото му уведомление дружеството не заяви за вписване освобождаването му. Самостоятелната легитимация на тези лица в регистърното производство произтича от **изричната законова регламентация, съобразно препращащата норма на чл. 15, ал. 1, т. 3 от ЗТРРЮЛНЦ**, поради което не може да се приложи по аналогия по отношение на съдружника, прекратил членството си по реда на чл. 125, ал. 2 от ТЗ, който не е изрично оправомощен да сезира регистърния орган с искане за заличаването си по партидата на дружеството. Съгласно чл. 46, ал. 2 от Закона за нормативните актове, предпоставка за правоприлагането по аналогия е наличието на **непълнота** в акта, изразяваща се в липсата на формирана воля на органа, който го е приел относно регламентацията на определени случаи, които са сходни с изрично уредени такива, при условие, че аналогията е допустима с оглед целта на акта. В случая **такава непълнота не е налице**, доколкото в нормата на чл. 15, ал. 1, т. 3 от ЗТРРЮЛНЦ чрез правната техника на препращането по несъмнен начин е обективизирана волята

на законодателя, че извън посочените в предходните две точки на същата алинея субекти, легитимирани в регистърното производство заявители **са само онези субекти, които са изрично предвидени в закон, при това само по отношение на обстоятелствата, които са оправомощени да заявят за вписване.** Затова е неоснователен доводът на жалбоподателя, че в случая следва да се приложи по аналогия нормата на чл. 141, ал. 5 от ТЗ, която легитимира управителя, да заяви за вписване заличаването си от търговския регистър при бездействие на дружеството, каквато възможност не е предвидена в полза на съдружника, прекратил членството си с едностранно изявление, доколкото предвид нормата на чл. 15, ал. 1, т. 3 от ЗТРРЮЛНЦ **не е налице непълнота, подлежаща на отстраняване по реда на чл. 46, ал. 2 от ЗНА.**

По горните съображения, обжалваното решение, с което жалбата на съдружника Т. Б. е оставена без уважение, следва да бъде потвърдено.

Независимо от изхода на спора пред настоящата инстанция, на Агенцията по вписванията не следва да се при-съждат претендираните с отговора разноски за юрисконсултско възнаграждение по водене на делото. Съгласно общия принцип на чл. 78 от ГПК, правото на разноски възниква само в полза на **страните по делото.** В производството по об-жалване пред окръжния съд на отказ за вписване, обявяване или заличаване в търговския регистър участва единствено заявителят, като нито регистърният орган, който го е поста-новил – съответното длъжностно лице по регистрацията, ни-то Агенцията по вписванията имат качеството на страна по него. Качеството на Агенцията по вписванията на страна в това производство не произтича и от предоставената ѝ с нормата на чл. 25, ал. 2 от ЗТРРЮЛНЦ (в редакцията след изм. с ДВ бр. 105/2020 г.) възможност да подаде отговор на жалбата срещу отказа и да представи писмени доказателства по нея, нито от задължението на съда по ал. 4 от същия член за съобщаване на постановеното по отказа решение на окръжния съд на агенцията, включително с оглед изпълнението на задължителните указания на съда при отмяна на отказа по ал. 5 на чл. 25 ЗТРРЮЛНЦ, доколкото законодателят не свързва връчването на акта с други правни последици. Същото е процесуалното положение на Агенцията по вписванията в производството по институционен контрол пред съответния апелативен съд на решението, с което жалбата против отказа е оставена без

уважение, тъй като суспензивното и деволутивно действие на подадената от заявителя жалба и правото на агенцията да подаде отговор като средство за защита на постановления от нея негативен резултат, не променя характера на това производство.

По тези съображения в полза на Агенцията по вписванията не е възникнало правото на присъждане на юрисконсултско възнаграждение в производството по чл. 25 от ЗТРРЮЛНЦ в какъвто смисъл е и практиката на ВКС (напр. определение № 60496 от 29.12.2021 г. по ч. т. д. № 2621/2021 г., Т. К., II т. о. на ВКС).

Воден от изложените мотиви, Софийският апелативен съд, търговско отделение, 3 състав

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 938 от 28.07.2022 г. по т.д. № 1264/2022 г. на Софийския градски съд, VI т.о., 1 състав.

РЕШЕНИЕТО не може да се обжалва.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____